

GOTİKROMANTİK

Undine

FRIEDRICH DE LA MOTTE FOUQUÉ

Çeviri: Zehra Kurttekin

CAN

FRIEDRICH DE LA MOTTE FOUQUÉ

Undine

GOTİK ROMANTİK 4

Can Yayınları 1972

Undine, Friedrich de la Motte Fouqué

© 2011, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Mayıs 2011

Bu kitabın 1. baskısı 4000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Şebnem Sunar

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design

Kapak resmi: © iStockphoto.com

Kapak baskı: Azra Matbaası

İç baskı ve cilt: Özal Matbaası

ISBN 978-975-07-1312-5

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

www.canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

FRIEDRICH DE LA MOTTE FOUQUÉ

Undine

UZUN ÖYKÜ

Almanca aslından çeviren

Zehra Kurttekin

FRIEDRICH DE LA MOTTE FOUQUÉ, 1777'de Norman kökenli, Fransız Protestan mülteci bir ailenin ilk çocuğu olarak dünyaya geldi. 1794'te Weimar Dükü'nün muhafız alayında sancaktar olarak görev yaptı; aynı yıl Fransa'ya karşı ilk ittifak içinde savaşa katıldı. 1797'de İngiliz dili öğrenimi görmeye başladı. Erken Dönem Romantik hareketle ilk kez bu dönemde karşılaştı. İzleyen yıllar, Fouqué'nin aralarında E.T.A. Hoffmann gibi ünlü isimlerin bulunduğu Romantik çevreye eklemelendiği yıllardır. 1804'te Pellegrin takma adıyla yazdığı *Dramatische Spiele* yayımlandı. Bu tarihten sonra Fouqué, peş peşe eser vermeye başladı ve popülerlik kazandı. Eserlerinde Nordik mitoloji, Ortaçağ efsaneleri, şövalyelik ve kahramanlık gibi Romantik dönemin en sevdiği konuları işledi. 1809'da yazdığı *Undine*, 1812'de E.T.A. Hoffmann tarafından *Undine Operası* adıyla bestelendi. Fouqué, 1813'te büyük şövalye romanı *Der Zauberring*'i yazdı; eser çok sonraları J.R.R. Tolkien'in *Yüzüklerin Efendisi*'ne esin kaynağı oldu. 1820'den sonra Fouqué'nin popülerliği gitgide azaldı ve mistisizme yöneldi. 1843'te Berlin'de öldü.

ZEHRA KURTTEKİN, Sankt Georg Avusturya Kız Lisesi'ni bitirdikten sonra, Ankara Üniversitesi DTCF Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğrenim gördü. TRT İstanbul Radyosu'nda, sonra TRT İstanbul Televizyonu'nda sanat, kültür, edebiyat ve belgesel programları prodüktörü olarak görev yaptı. H.K. Laxness'ın *Atom Durağı* ile Bertolt Brecht'in *III. Reich'in Korku ve Sefaleti* adlı eserlerini Türkçeye çevirdi.

Birinci bölüm

Şövalyenin balıkçıya gelişi

Uzun asırlar önce olmalıydı; yaşlı, iyi kalpli bir balıkçı, bir akşam vakti kapısının önünde oturmuş, ağlarını onarıyordu. Son derece etkileyici, güzel bir çevrede yaşıyordu balıkçı. Kulübesinin üzerinde bulunduğu çayır-lık, büyük bir gölün içine doğru uzanıyor, karanın dili, adeta aşk içinde mavi, berrak sulara dalıyor, su da sevdalı kollarıyla çayırı, onun dalgalanan uzun çimenlerini, çiçeklerini, ağaçlarının zindelik veren gölgelerini kucaklıyordu. Biri diğerini ağırlıyordu sanki; bu yüzden her biri başlı başına bu denli güzeldi.

Bu canım yörede balıkçı ve onun hane halkı dışında pek kimseye rastlanmazdı. Çünkü, dilin hemen ardında çok vahşi bir orman uzanıyordu. İnsanların büyük çoğunluğu karanlığı, geçit vermeyişi kadar, içinde karşılaşılabilecekleri tuhaf yaratıklar, uçuşan varlıklar yüzünden de ziyadesiyle ürküyor, mecbur kalmadıkça içine girmekten kaçınıyorlardı. Oysa yaşlı, dindar balıkçı, o güzelim burunda avladığı lezzetli balıkları, hemen ardındaki büyük şehre götürmek üzere pek çok kez arşınlamıştı ormanı. Oradan böyle kazasız belasız geçebilme-yi, büyük ölçüde, zihninde dindar düşüncelerden başka düşünce barındırmamasına, bir de, adı kötüye çıkmış o malum gölgelerin altındayken, yüreğinden koparak

avazı çıktığıınca ilahiler söyleme alışkanlığına borçluydu.

Kaygısızca ağlarının başında oturmakta olduğu o akşam, bir an, ormanın karanlıklarından, bir at ve binicisinin çıkarabileceği türden bir hışırtı işitti. Ses, üzerinde bulunduğu burna gitgide daha çok yaklaştığı sırada ciddi bir korkuya kapıldı. Bazı fırtınalı gecelerde, korunun esrarı hakkında gördüğü rüyalar, en çok da, başını durmadan, tuhaf bir biçimde öne doğru sallayan, devasa boyda, bembeyaz giysili bir adamın görüntüsü bir anda gerçeklik kazanmıştı sanki. Gözlerini ormana doğru kaldırıncı, ağaçların dalları arasından o başını sallayan adamın belirlediği duygusuna kapıldı. Ama hemen kendini topladı; ormanın içindeyken bile endişe verici hiçbir şeyle karşılaşmadığını hatırlayarak kötü varlıkların açıklık burunda güçlerini gösterme olasılığının çok düşük olduğunu hesapladı. Aynı anda İncil'den bir duayı canı yürekten, yüksek sesle okumaya koyuldu; böylece kapıldığı o kötü ruh halinden sıyrıldı, gülümseyerek nasıl da yanılmış olduğunu düşündü. Başını sallayan beyazlı adam, ormanı aşırıp köpükler içinde göle kavuşan, nicedir aşına olduğu derecikten başka bir şey değildi. Gürültüyü çıkaran ise ağaçların gölgeleri arasından kulübeye doğru yaklaşmakta olan şık donanımlı bir şövalyeydi. Koyu kırmızı pelerini, menekşe rengi altın işlemeli yeleğinin üzerinden aşağı dökülüyor, altın renkli miğferinden kırmızı ve eflatun tüyler fışkırıyor, altın silah askısında müstesna güzellikte, zengin bezemeli bir kılıç ışıldıyordu. Bindiği at, müsabaka atlarında görülecek türden narin bir yapıya sahipti. Çimenlere öylesine hafif basıyordu ki, bu rengârenk halı adeta hiç örselenmiyordu. Böyle zarif bir görünümün ardından kötü bir şey çıkmayacağına kendini ikna etmeye çalışsa da, yaşlı balıkçı hâlâ biraz huzursuzdu. O yüzden de yaklaşmakta olan beyefendinin karşısında edepli bir biçimde şapkasını çıkarmış, soğuk-

kanlılığını koruyarak ağlarının başından ayrılmamıştı. Şövalye gelip durdu; bu gece buralarda atıyla birlikte barınabileceği ve bakılabileceği bir yer bulup bulamayacağı sordu. – “Atınız için efendim, bu korunaklı çayır-
dan daha iyi bir ahır, yem olarak da üzerinde biten otlar-
dan daha iyisini bilmiyorum,” diye karşılık verdi balıkçı.
“Size gelince, Tanrı ne veriyse, akşam yemeği ile yata-
cak yer sağlar, seve seve ağırılarım evceğizimde.” – Şöval-
ye çok memnun olmuştu. Atından indi, birlikte koşum-
larını çıkarıp atı çözdüler ve çiçekli çayırlara salıverdiler.
Şövalye ev sahibine hitaben, “Sevgili ihtiyar balıkçı, siz
bu denli konuksever ve iyi niyetli biri olmasaydınız da,
ben bu gece zaten başka bir yere gidemezdim. Gördü-
ğüm kadarıyla önümüzde koskocaman bir göl var; kaldı
ki akşam indikten sonra o acayip ormana geri dönmek-
ten Tanrı beni korusun!” dedi. – “Bunları konuşmayalım,”
diye karşılık verdi balıkçı ve konuğunu alıp kulübesine
götürdü.

İçeride ocağın başında büyük bir koltukta balıkçı-
nın yaşlı karısı oturuyordu. Cılız bir ateş karanlığın
çökmekte olduğu tertemiz odayı aydınlatıyordu. Kibar
konuğun içeri girmesiyle kadın dostça selam vererek
ayağa kalktı, ama başköşeyi bu yabancıya vermek yerine,
yine kendi oturdu. Bunun üzerine balıkçı, konuğuna,
“Evin en rahat koltuğunu size bırakmadı diye alınmayın
genç bayım,” dedi gülümseyerek, “yoksul kişilerde âdet
böyledir, orası özel olarak yaşlılara aittir.” – “Aman bey,”
dedi kadın yüzünde sakın bir gülümsemeyle, “neler söy-
lüyorsun? Konuğumuz iyi bir Hıristiyan evladı olmalı;
yaşlı insanları koltuğundan kaldırmak yiğitliğe yakışır
mı? Oturun sevgili genç adam,” diye sürdürdü sözünü
şövalyeye dönerek. “Orada düzgünce bir koltuk daha
olacak. Yalnız dikkatli olun, sağa sola pek sertçe çekele-
meyin, zira ayaklarından biri artık pek sağlam sayılmaz.”

– Şövalye koltuğu özenle yaklaştıırıp nazikçe oturdu. Kendini bu küçük hane halkının yakınıymış da, az önce uzaklardan geri dönmüşmüş gibi hissediyordu.

Bu üç iyi insan, son derece dostça, samimi bir havada sohbele koyuldular. Şövalye birkaç kez orman konusunda bilgi edinmeye yeltendi, ama yaşlı adam bu konuya girmekten kaçınıyordu, zira bunun, gecenin bastırıldığı şu saatlerde pek uygun düşmeyeceği kanaatindeydi. Karıkoca daha çok işten güçten ve diğer faaliyetlerinden söz açtılar. Şövalye seyahatlerini anlatırken can kulağıyla dinlediler. Tuna Nehri'nin kaynağına yakın bir yerde bir şatosu bulunduğunu, ismininse Bay Huldbrand von Ringstetten olduğunu öğrendiler. Sohbetin orta yerinde yabancı konuk, kulübenin alçak küçük penceresinde bir şıırtı işitir gibi oldu. Sanki biri cama su püskürtmekteydi. Bu sesin her duyuluşunda yaşlı adam keyifsizce yüzünü buruşturuyordu. Ama sonunda cama kocaman bir dalga vurup pencerenin yıpranmış çerçevesinden odanın içine sular fışkıncıncı keyifsizce ayağına kalktı, pencereye doğru seslenerek bir tehdit savurdu: “Undine! Şu çocuklukları keser misin artık? Üstelik bugün evimizde yabancı bir bey var!” – Dışarıdaki ses kesildi, yalnız usulca bir kıkırdama işitildi. Balıkçı yerine dönerken, “Aldırmayın ona saygıdeğer konuğum, belki birkaç yaramazlık daha yapar, ama kötü bir niyeti yoktur aslında. O bizim manevi evladımız Undine. Neredeyse on sekizine basacak, ama çocukluk alışkanlıklarından kurtulamıyor bir türlü. Dediğim gibi, yüreği temizdir.” – “Senin için öyle konuşmak kolay,” diye karşılık verdi karısı başını sallayarak. “Balıktan ya da yolculuktan döndüğün zamanlarda, pek nükteli, pek terbiyeliymiş gibi gelebilir sana. Ama bütün gün onunla cebelleşmek, ağzından akılı başında tek lakırdı işitmeden, bu yaşında ev işlerine yardımını görmeyip onun yerine delilikleriyle hepten sonumuzu

getirecek diye telaşlara düşmek başka şey. Mübarek sabrım taşacak sonunda bir gün.” – “Dur, dur!” diye güldü evin ihtiyar sahibi. “Sen Undine’yle evde uğraşıyorsun, ben gölde. Arada bir benim de dalyanlarımı, ağlarımı parçaladığı oluyor. Ama ben yine de seviyorum. Bütün çektirdiklerine rağmen, sen de seversin o narin yavrucağı. Değil mi?” – “Hepten kızamıyor insan ne de olsa,” diye onayladı gülümseyerek yaşlı kadın.

O anda kapı hızla açıldı ve dünya güzeli bir sarışın gülererek içeri daldı. “Beni kandırıyorsunuz, değil mi baba? Hani, neredeymiş bakalım şu konuğunuz?” – Aynı anda şövalyeyi fark etti ve yakışıklı delikanlının önünde şaşkınlık içinde kalakaldı. Huldbrand bu zarif yaratıktan hoşlanmıştı; onun o sevimli hatlarını özenle aklına kazımak istiyordu. Çünkü ancak bu şaşkınlık süresince buna vakti olacağını, kızın bu karşılıklı mahcubiyet anının hemen ardından bakışlarından kaçacağını düşünüyordu. Ama tamamen farklı bir şey oldu. Kız onu oldukça uzun bir süre süzdükten sonra, sokulgan bir biçimde yanaştı; önünde diz çöktü; boynunda taşıdığı uzun zincirin ucundaki gümüş parayla oynayarak, “Sen yakışıklı, sen kibar konuk, nasıl oldu da bizim yoksul kulübemize düştü yolun? Bizi buluncaya kadar yıllar boyu dünyayı dolaşmış olmalısın. Issız ormandan mı geliyorsun?” diye sordu. – Yaşlı kadın şövalyenin cevap vermesine fırsat tanımadan kızı payladı, edebiyetle ayağa kalkıp kendi işine bakması için uyardı. Ama Undine aldırmadı; Huldbrand’ın koltuğunun yanına küçük bir tabure çekip elinde örgüsüyle oraya oturdu. “Burada yapmak istiyorum işimi,” dedi kibarca. Yaşlı adam şımarık çocukları olan ana babaların yaptığı gibi davrandı. Undine’nin münasebetsizliğini fark etmemiş gibi başka bir konuya geçmek istedi. Ama kız buna izin vermedi. “Zarif konuğumuza nereden geldiğini sormuştum, ama henüz bir

cevap alamadım,” dedi. – “Ormandan geliyorum güzel kız,” diye yanıtladı Huldbrand. Kız devam etti: “O halde bana oraya nasıl girdiğini anlatman gerek, çünkü insanlar oradan ürkerler. Başka türlü olamayacağına göre, senin de orada başından garip maceralar geçmiştir.” – Huldbrand bunları hatırlayınca hafif bir ürperti hissetti. Elinde olmadan pencereye doğru baktı. Zira ormanda karşılaştığı tuhaf yaratıklardan biri içeriye doğru sırtıyormuş gibi bir duyguya kapılmıştı. Camın dışında gecenin koyu karanlığından başka bir şey göremeyince kendini topladı. Tam hikâyesine başlamaya niyetleniyordu ki, yaşlı adam, “Böyle bir şey için vakit uygun değil Şövalyem,” sözleriyle uyardı. – Bunun üzerine Undine öfkeyle taburesinden fırladı; güzel kollarını beline dayayarak balıkçının karşısına dikildi, bağırmağa başladı: “Anlatmasın mı baba? Anlatmasın mı? Neden ama, ben anlatmasını istiyorum. Anlatsın!” Bu arada küçük ayaklarını şiddetle yere vuruyordu. Bütün bunları öylesine şirin bir tavır içinde yapıyordu ki, Huldbrand bu öfkeli hali karşısında gözlerini ondan ayıramıyordu. Tıpkı az önceki nazik tavrı karşısında olduğu gibi. Oysa ihtiyarın nicedir zapt etmeye çalıştığı öfkesi patlama noktasına gelmişti. Undine’yi yabancının önünde takındığı dikbaşlı, terbiyesizce tavırları yüzünden şiddetle paylamaya başladı. İyi kalpli karısı da ona katıldı. Bunun üzerine Undine, “Canınız çingar çıkarmak istiyorsa, benim isteğime de uymayacaksınız, buyurun bensiz, kendi başınıza kalın eski isli kulübenizde,” dedi ve kapıdan ok gibi fırlayarak uçar adım gecenin karanlığına karıştı.

İkinci bölüm

Undine'nin balıkçının yanına gelişi

Huldbrand ile balıkçı yerlerinden fırlayıp öfkeden çıldırmış kızın peşine düşmeye yeltendiler. Ama onlar daha kulübenin kapısına varmadan Undine puslu karanlığın içinde yitip gitmişti. Hafif adımlarının sessizliği hangi yöne koştuğuna dair bir ipucu vermiyordu. Huldbrand soran gözlerle ev sahibine baktı. Hızla yeniden gecenin içine dönen bu sevimli hayaletin, daha önce ormanda ona oyunlar oynayan garip görüntülerin bir uzantısından ibaret olduğu sanısına kapıldı. Yaşlı adam, "Bunu ilk kez yapmıyor bize," diye homurdandı. "Şimdi yüreğimizde bu korkuyla, gözümüze uyku girmez artık, gün ağarana değin dışarıda, karanlıkta yalnız kalınca başına bir şey gelip gelmeyeceğini kim bilebilir?" – "O halde, Tanrı aşkına, peşine düşelim!" diye bağırdı Huldbrand korkuyla. – "İyi de, nasıl?" diye yanıtladı ihtiyar. "Sizin gece vakti tek başınıza o deli kızın peşine düşmenize izin vermek çılgınlık olur. Nereye gittiğini bilsek bile, benim yaşlı bacaklarımla öyle tazı gibi koşan birine yetişemeyiz." – "Yine de, hiç olmazsa ardından seslenelim bari, geri dönmesi için yalvaralım," dedi Huldbrand ve en dokunaklı sesiyle, "Undine! Ey Undine! Lütfen geri dön!" diye haykırmaya başladı. – İhtiyar, "Bu çağrılar bir işe yaramaz," dedi başını sağa sola sallayarak.

“Şövalyem bu küçüğün ne kadar inatçı olduğunu bilemez.” Ama bir yandan da onunla birlikte karanlığa seslenmekten alamıyordu kendini: “Ey sevgili Undine, yalvarırım bu seferlik olsun geri dön!”

Balıkçının dediği gibi oldu. Undine’den ne ses vardı ne nefes. İhtiyar, Huldbrand’ın kaçak kızın peşine düşmesine izin vermemekte diretince, çaresiz kulübeye geri döndüler. Ocakta ateş sönmeye yüz tutmuştu. Yaşlı kadın dinlenmeye çekilmiş olduğuna göre, Undine’nin kaçışından da, içinde bulunduğu tehlikeden de kocası kadar etkilenmemiş olmalıydı. İhtiyar ocaktaki korları üfleyerek ateşi canlandırdı, üzerine kuru odun koydu, alevler canlanırken bir testi şarap getirip konuğuyla aralarına yerleştirdi. – “Budala kız yüzünden siz de tedirgin oldunuz, Şövalyem,” dedi. “Döşeklerimize yatıp uyku peşinde boş yere dönenip duracağımıza, gecenin bu kısmını şarap içip sohbet ederek geçirelim biz de bari. Öyle değil mi?” – Huldbrand memnun oldu. Balıkçı, karısı yatmaya gidince boş kalan başköşeye konuğunu oturttu, mert ve dost canlısı erkeklere yaraşır bir havada söyleşmeye koyuldular. Arada, pencerenin dışındaki en ufak harekette, hatta hiçbir şey kıpırdamasa bile, ikisinden biri başını kaldırıp gözünü havaya dikeyor, “Geliyor,” diyerek söze ara veriyor, birkaç saniye susup bekliyor, bir şey görünmeyince de başlarını eğip iç geçirerek konuşmalarını sürdürüyorlardı.

İkisi de Undine’den başka bir şey düşünmediği için, konuşacak başka bir şey yoktu. Şövalye, Undine’nin nasıl olup da balıkçıya geldiğini öğrenmek, balıkçı da zaten bu hikâyeyi anlatmak istiyordu. Bunun üzerine başladı:

“On beş yıl kadar önceydi. Şehre mal götürmek üzere ıssız ormandan geçiyordum. Karım her zaman olduğu gibi evde kalmıştı. O zamanlar çok da önemli bir

sebebi vardı evde kalmasının. Zira Tanrı bize ileri yaşımızda dünya güzeli bir çocuk bağışlamıştı. Bir kız çocuğu. Eşimle aramızda bir konuşma geçmişti. Ailemizin yeni ferdinin hatırına, ileride güzelim toprağımızı bırakıp Tanrı'nın bu güzel lütfunu daha iyi yetiştirebileceğimiz, daha meskûn bir yerlere mi göçsek diye. Tabii ki biz yoksul insanlar için durum düşündüğümüz gibi değildir, Şövalyem. Ama Tanrı aşkına, herkes, bir kez olsun, dilediğini yapabilmeli. – Yol boyunca bu hikâye kafamın içinde dönüp durdu. Kendi adıma bu burna öylesine yürekten bağlıydım ki, kendimi şehrin gürültüsü, hayhuyu içinde düşünmekten, ailele birlikte oturacağım pek de sakın olmayacak bir ev açma fikrinden ciddi biçimde ürküyordum. – Ama bu yüzden yüce Tanrıma hiç isyan etmedim, aksine, yeni doğmuş yavrum için sessizce şükrettim hep. Giderken de, dönüşte de ormanda her zaman olduğundan daha fazla kuşku verecek bir şeylerle karşılaştım desem yalan olur. Zaten hiçbir zaman tekinsiz bir şeye rastlamamıştım orada. Tanrı o tuhaf gölgelerin altındayken hep yanımdaydı.”

O sırada dazlak başından kasketini çıkardı. Bir süre dua ederek düşüncelere daldı. Sonra kasketini yeniden takıp konuşmasını sürdürdü:

“Ormanın bu yanına vardığımda, ah işte tam burada o müthiş acıyla karşı karşıya geldim. Karım iki gözü iki çeşme, gözlerinden seller gibi yaşlar boşanarak karşıladı beni. Matem elbisesini giymişti. – ‘Aman Tanrım!’ diye inledim. – ‘Söyle! Nerede sevgili yavrumuz?’ – ‘Yakardığın Tanrı'nın yanında,’ diye karşılık verdi karım. Sessizce ağlayarak kulübemize döndük birlikte. Minik naaşını aranırken, neler olup bittiğini öğrendim. Karım çocukla beraber gölün kıyısında oturuyormuş. Mutlu ve kaygısız oynasırken küçüğüm suda olağanüstü bir şey fark etmiş gibi aniden eğilmiş. Karım görmüş, sevgili meleşimiz

minik elleriyle suya uzanırken gülüyormuş. Ama bir anda ani bir hareketle kollarından kurtulup suyun ıslak aynasının ardına kayıvermiş. Küçük cesedini çok aradım. Hiçbir işe yaramadı, ondan geriye kalan tek bir ize bile rastlamadım. –

O akşam karı koca öksüz kalmış gibi kulübemizde sessizce oturuyorduk. Kimsenin canı konuşmak istemiyordu. Konuşsak da gözyaşlarına boğuluyorduk zaten. Öylece oturmuş, ocaktaki ateşi seyrediyorduk ki, kapının önünde bir şey hışırdadı ve ansızın kapı açıldı. Yaklaşık üç dört yaşlarında, dünyalar güzeli, çok iyi giyimli küçük bir kız çocuğu eşikte durmuş, bize gülümsüyordu. Şaşkınlıktan dilimiz tutulmuştu. Önce onun sahici, küçük bir insancık mı, yoksa aldatıcı bir suret mi olduğunu kestiremedim. Altın sarısı saçlarından ve süslü elbisesinden sular süzüldüğünü görünce, sudan çıkmış olduğunu ve yardıma gereksinim duyduğunu anladım. – ‘Hanım,’ dedim, ‘bizim sevgili yavrumuzu kimse kurtaramadı, hiç olmazsa biz başkalarına bu iyiliği yapalım sevabına.’ – Küçük kızı soyduk, yatağa yatırıp sıcak bir şeyler içirdik. O esnada tek kelime etmiyor, sadece deniz mavisi gözlerini bize dikmiş, sürekli gülümsüyordu.

Ertesi sabah gördük ki fazla bir zarar görmemiş. Anasını, babasını, nereden geldiğini sordum. Karmakarışık, tuhaf bir hikâye anlattı. Buralardan çok uzaklarda doğmuş olmalı ki, on beş yıldır nereden gelmiş olduğunu bir türlü ortaya çıkaramadım. O da öylesine tuhaf şeyler anlatırdı ki; gerçi hâlâ da anlatır ya, Tanrı şahit, aydan indiğini sanırsınız. Altın saraylar mı istersiniz, kristal kubbeler mi, daha neler neler... Anlattıklarının arasında en belirgin olanı, annesiyle birlikte büyük gölde gezmeye çıktıkları ve yelkenliden suya düştüğüydü. Ancak burada, ağaçların altında ayılabilmiş. Bu keyifli kıyıda huzur bulmuş.

Büyük bir kaygıya ve sorumluluk duygusuna kapılmıştık. Boğulmuş yavrumuzun yerine bu bulunmuş çocuğu koyup onu büyütme üzerinde fikir birliğine vardık. Ama çocuğun vaftiz olup olmadığını bilemedik. Kendisinin de bu konuda bilgi verecek hali yoktu. Birkaç kez, Tanrı'nın takdiri ve rızasıyla yaratılmış olduğunu söylemiş, onun rahmetine, rızasına mazhar olmak için ne gerekirse yapılmasına razı olduğunu söylemişti. – Karımla ben, eğer vaftiz edilmemişse, tereddüde mahal yok diye düşündük. Edilmişse de, iyi şeyler söz konusu olduğunda, fazlası, eksiginden evladır. Bunun üzerine baştan beri nasıl sesleneceğimizi bilemediğimiz çocuğa uygun bir isim düşünmeye başladık. Sonunda ona en çok Dorothea isminin yakışacağı hükmüne vardık. Zira bir keresinde bunun, Tanrı'nın armağanı anlamına geldiğini işitmiştim. O da bize Tanrı tarafından acımıza teselli olsun diye armağan olarak gönderilmişti. Ama o bunu işitmek bile istemiyordu. Anne babasının ona Undine adını koyduğunu, bundan böyle de adının Undine olarak kalmasını istediğini söylüyordu. Bu ad bana bir pagan adı gibi gelmiş, hiçbir yerde de rastlamamıştım. O yüzden de şehirdeki papaza danıştım. O da Undine ismine itiraz etti. Ricamı geri çevirmeyip vaftiz sürecini gerçekleştirmek üzere benimle birlikte o acayip ormandan geçerek kulübemize geldi. Küçük kız güzelce süslenmiş, zarif ve canayakın bir edayla karşımızda duruyordu. Görür görmez kanı kaynadı papazın. Kız da terbiyeli davranarak gönlünü kazandı. Bir yandan da sevimlilik içinde inadını sürdürüyordu. Sonunda papaz, Undine ismine itiraz etmek için ileri sürdüğü sebeplerden hiçbirini hatırlamaz hale geldi. Böylece kız Undine adıyla vaftiz oldu. Kutsal tören boyunca her zamanki yabaniliğinin aksine, olağanüstü terbiyeli ve canayakın davrandı. Karım haklı, onunla başa çıkabilmek için ada-

makıllı emek verdik. Size bir anlatsam...”

Şövalye, güçlü dalga seslerine benzeyen gürültülere dikkatini çekmek üzere balıkçının sözünü kesti. O sesleri balıkçının konuşurken de işitmişti. Ama şimdi gitgide şiddetlenerek kulübenin pencerelerinden içeri doluyordu. İkisi birden kapıya koştu. Dışarıda, yükselmekte olan ayın ışığında ormandan gelen derenin yatağından taştığını, önüne çıkan taşları, ağaç gövdelerini sökerek sert burgaçlar üzerinde sürüklemekte olduğunu gördüler. Fırtına sanki bu uğultuyla uyanmış, gece bulutlarının arasından sıyrılarak onları önüne katmış, yıldırım hızıyla ayın önüne doğru sürüklüyordu. Göl rüzgârın sert darbeleri altında inliyor, yarımadanın ağaçları köklerinden doruklarına gıcırıyor, esrimişçesine çılgın sulara eğiliyorlardı. “Undine! Tanrı aşkına, Undine!” diye bağırdı adamların ikisi birden korkuyla. – Kızı bulmak için, hiçbir şeyi umursamadan biri bir yöne, öteki diğerine, haykırarak kulübeden uzaklaştılar.

Üçüncü bölüm

Undine'yi bulmaları

Gecenin karanlığında kızı arayıp bir türlü bulamayınca, Huldbrand iyiden iyiye korkulara teslim olmuş, aklı karışmıştı. Undine'nin ormana özgü bir hayaletten başka bir şey olmadığı düşüncesi yeniden ağırlık kazanıyordu zihninde. Dalgaların uğultusuna, fırtınaya, çatırdayan ağaçlara, bütün bu hızlı değişime bakarak kısa bir süre öncesine kadar asude ve şirin bir kara parçası olan burnun, üzerindeki kulübenin, kulübenin sakinlerinin, tümünün göz aldatıcı bir hayal olduğu hükmüne varabilirdi. Oysa bütün bu gürültünün arasında, uzaktan uzağa balıkçının korku içinde Undine'ye seslenişi, ihtiyar kadının duaları, okuduğu ilahiler geliyordu kulağına hâlâ. Sonunda yatağından taşmış derenin kıyısına ulaştı. Ay ışığında derenin, dizginlenemez akışının yönünü ormana doğru çevirdiğini, böylece burnu neredeyse bir adaya dönüştürmekte olduğunu gördü. – “Tanrım!” diye geçirdi içinden. “Eğer Undine, ben bir şey anlatmadım diye kızıp o sevimli inadiyla, korkunç koruya doğru birkaç adım atmışsa, akıntı araya girince öte yanda mahsur kalmış, hortlakların arasında ağıyor olabilir şu anda.” – Bir dehşet çılgılığı koptu boğazından. Kayalara ve devrilmiş kızılçam gövdelerine sıkıca tutunarak çılgınca akan sulara daldı. Çılgın kızı aramak uğruna, bata çıka ilerle-

yerek de olsa, yüzerek de olsa, mutlaka karşıya geçmeliydi. Tepesinde hışırdamakta, uğuldamakta olan dalların altından geçerken, gündüz ormanda karşılaştığı dehşet verici tuhaf şeyler düştü aklına. En başta da o çok iyi tanıdığı, uzun boylu, sırtıp başını sallayarak karşısında dikilen beyazlı adamı görür gibi oldu: Ama özellikle de bu korkunç görüntüler onu silkeleyip kendine getirdi. Zira Undine'nin ölesiye korkular içinde onların arasında kaldığını düşünüyordu.

Kalın bir çam dalı yakalamış, ona dayanarak burgaçlarla kıvrılarak akan sulara karşı binbir güçlkle ayakta durmaya çalışıyordu. Cesaretle derine doğru bir adım daha atmıştı ki, yanı başından canayakın bir ses geldi kulağına: "Güvenme ona, güvenme. Haindir o. O ihtiyar, o akıntı!" Bu sevimli sesi tanımıştı. Aklı başından gitmiş gibiydi, ayın önünü kapatan koyu gölgelerin altında donup kaldı. Köpüklü büyük dalgaların sürüklediği çakıllar yıldırım hızıyla uyluklarına çarpıyordu. Sendeliyor, ama yine de pes etmiyordu. – "Burada mısın gerçekten, yoksa etrafımda uçuşan bir hayal misin? Öyleysen eğer, ben de yaşamak istemem. Ben de senin gibi bir gölge olmak isterim sevgili Undine!" Böyle haykırarak akıntının içine doğru bir adım daha attı. – "Dön de arkana bak, arkana bak mecnun delikanlı!" diye seslendi kız bir kez daha. Şövalye başını çevirdi, bulutlardan yeniden sıyrılmış olan ayın ışığında dalları sınıksıkı birbirine dolanmış ağaçların altında, sel taşkınının oluşturduğu küçük bir ada gördü. Undine yemyeşil otların arasına yumuşacık kıvrılmış, gülümsüyordu.

Değnek olarak kullandığı çam dalına az öncesinden bin kat daha hevesle sarıldı genç adam. Kızla arasında akan suyu bir iki adımda geçti, kadim ağaçların örtüp gizlediği küçük çimenliğe, kızın yanına geldi. Undine yeşil yapraklardan oluşan örtünün altında biraz doğrudu,

kollarını boynuna dolayarak onu kendine doğru çekti, yanına, yumuşacık zemine oturttu. – “Burada anlat bana yakışıklı dostum,” dedi usulca fısıldayarak, “insanı üzen o ihtiyarlar duyamaz bizi burada. Bizim yapraklardan çatımız, onların o yoksul kulübesinden çok daha iyidir.” – “Cennet gibi!” dedi Huldbrand ve kıza sarılıp coşkuyla öpmeye başladı bu tatlı güzelliği.

Bu arada ihtiyar balıkçı akıntının kıyısına gelmiş, gençlere sesleniyordu: “Şövalyem, ben sizi efendi bir insana yaraşır bir şekilde evime kabul ettim, siz burada benim manevi evladımınla gizli gizli oynayıyorsunuz. Üstelik de beni gece vakti korkular içinde oradan oraya koşuştururken ortalarda bırakıyorsunuz.” – “Ben de şimdi buldum onu baba,” diye karşılık verdi şövalye. – “Daha iyi ya,” dedi balıkçı. “Daha fazla gecikmeden onu bana, sağlam toprağa getirin.” Ama Undine böyle bir şeyi işitmek bile istemiyordu. İsteklerinin yerine getirilmediği o kulübeye dönmektense yakışıklı yabancıyla birlikte vahşi ormana gitmek evladır, diyordu. Zaten önünde sonunda yakışıklı şövalye de ayrılacak değil miydi oradan? Huldbrand’ın boynuna sarılıp tarif edilemez bir dokunaklılıkla şarkısını söylemeye başladı.

Sisler vadisinden geldi dalga,
Mutluluğu aramaya;
Denizi mekân tuttu,
Geri akamaz bir daha.

İhtiyar balıkçı acı acı ağlıyordu şarkıyı dinlerken. Ama kız bundan pek etkilenmiş görünmüyordu. Sevdiğini öpüp okşayıp duruyordu. Sonunda, “Undine,” dedi delikanlı, “ihtiyar adamın feryadı senin yüreğine dokunmuyorsa da, benimkine dokunuyor. Gel geri dönelim.” Kocaman mavi gözleriyle şaşırarak baktı kız önce bir

süre. Sonra ağır ağır, duraksayarak konuştu: “Sen öyle istiyorsan, peki. Senin istediğin her şey kabulüm. Ama şu karşıda duran adam, hiç itiraz etmeden senin ormanda gördüklerini anlatmana izin vereceğine dair bana söz vermeli.” Yaşlı adam rahatlamıştı. “Gel, yeter ki gel!” diye bağırdı balıkçı daha fazla söz söyleyemeden. Aynı anda kollarını derenin üzerinden doğru uzatmış, onun bu isteğini yerine getireceğini belirtmek üzere başını sallıyordu. Beyaz saçları tuhaf bir biçimde yüzüne dökülmüştü. Bu görüntü Huldbrand’a ormanda gördüğü, başını sallayan beyazlı adamı hatırlattı bir an. Ama genç şövalye, hiçbir şeyin kafasını karıştırmasına fırsat vermeden, güzel kızı kollarına aldı ve adacıkla sağlam toprağın arasında akıntının köpürmekte olduğu kısa mesafeyi aşarak kıyıya taşıdı. İhtiyar adam Undine’nin boynuna atıldı. Sevinç içinde öpmeye doyamıyordu. Bu arada yaşlı kadın da gelmiş, yeniden buldukları kızlarını içtenlikle iltifatlara boğuyordu. Sitem etmek aklına bile gelmiyordu. Aynı şekilde Undine de inadı bırakmış, kendisini büyüten çiftten en içten sevgi sözcüklerini esirgemiyordu.

Buluşmanın coşkusuna doyup kendilerine geldiklerinde gölün üzerinde şafak söküyordu. Fırtına dinmişti. Islak dalların üzerinde kuşlar neşeyle ötüşüyordu. Undine, şövalyenin vaat ettiği hikâyeyi dinlemek için dirence yaşlı çift gülererek boyun eğdi. Kulübenin arkasında göle bakan ağaçların altına kahvaltı sofrasını kurdular. Undine, kimseye kulak asmadan şövalyenin dizinin dibine, çimenlerin üzerine yerleşti. Huldbrand bunun üzerine şunları anlatmaya başladı:

Undine

FRIEDRICH DE LA MOTTE FOUQUÉ

Doğa aykırılıkları sevmez, bir peri masalında bile...

Undine bir su perisi... Ya ölümsüz kalacak ya da ölümsüz bir ruha kavuşacak insan bedeninde... Beyaz atlı şövalyesini bekliyor. Ancak aşk, bu peri masalındaki rüyaları gerçekleştirebilir. Ne pahasına olursa olsun...

Aristokrat bir Fransız aileden gelen Alman romancı ve oyun yazarı Friedrich de la Motte Fouqué, eserlerinde İskandinav sagalarından ve mitlerinden yararlanmıştır. Ülkemizde daha önce *Su Kızı* adıyla yayımlanmış olan *Undine*, yazarına en kalıcı başarısını getirmiştir.

Undine sıcacık, romantik bir masalı ruhun ıstırapları ve doğüstünün gizemiyle fantastiğe yaklaştıran sıradışı bir yapıt. Fouqué, acıya mahkûm bir var oluşu tatmak uğruna ölümsüzlüğü arzulayan ve ruhun bedelini acı çekerek ödeyen efsanevi Undine karakteriyle edebiyata yeni bir imge armağan ederken bir yandan da bizi karanlık tarafımızla yüzleştiriyor.

ISBN 978-975-07-1312-5

